

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2012 M. LIEPOS 4 D. NUTARIMO
NR. 827 „DĖL ATSINAUJINANČIŲ ENERGIJOS IŠTEKLIŲ NAUDOJIMO
ENERGIJAI GAMINTI SKATINIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“
PAKEITIMO**

2019 m. d. Nr.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

Pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 4 d. nutarimą Nr. 827 „Dėl Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo energijai gaminti skatinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir jį išdėstyti nauja redakcija:

„LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL ATSINAUJINANČIŲ ENERGIJOS IŠTEKLIŲ NAUDOJIMO
ENERGIJAI GAMINTI SKATINIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 3 straipsnio 4 dalimi, 20 straipsnio 1, 2, 3, 17, 18 dalimis, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 74 straipsnio 2 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

Patvirtinti Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo energijai gaminti skatinimo tvarkos aprašą (pridedama).“

2. Šis nutarimas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d., kai Europos Komisijos pritarimas pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 3 dalies nuostatas gaunamas iki 2019 m. gegužės 1 d., arba įsigalioja praėjus 2 mėnesiams po Europos Komisijos pritarimo, kai Europos Komisijos pritarimas pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 3 dalies nuostatas gaunamas po 2019 m. gegužės 1 d.

Ministras Pirmininkas

Energetikos ministras

Energetikos ministerijos
Teisės skyriaus vyriausioji specialistė

Daiva Brazdžiuvienė
2019-04-04

Energetikos ministerijos
kalbos tvarkytoja

Aušra Siniuvienė
2019-04-04

Energetikos ministras

Žygimantas Vaičiūnas
2019-04-04

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2012 m. liepos 4 d. nutarimu Nr. 827
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2019 m. d. nutarimo Nr. redakcija)

ATSINAUJINANČIŲ ENERGIJOS IŠTEKLIŲ NAUDOJIMO ENERGIJAI GAMINTI SKATINIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo energijai gaminti skatinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato atsinaujinančių išteklių naudojimo Lietuvos Respublikoje energijai gaminti paramos schemą sudarančių skatinimo priemonių taikymo bendruosius kriterijus, reikalavimus, tvarką ir sąlygas.

2. Aprašu privalomai vadovaujamasi taikant jame nurodytas atsinaujinančių išteklių naudojimo energijai gaminti skatinimo priemonės, kiek to nereglamentuoja Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymas.

3. Apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme, Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatyme ir Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatyme.

II SKYRIUS ATSINAUJINANČIŲ ENERGIJOS IŠTEKLIŲ NAUDOJIMO SKATINIMO BENDRIEJI KRITERIJAI

4. Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme ir Apraše nustatyta tvarka ir sąlygomis skatinamas atsinaujinančių energijos išteklių naudojimas:

4.1. elektros energijai gaminti – elektrinėse, kuriose naudojama vėjo energija, saulės šviesos energija, hidroenergija, geoterminė energija, biomasė ir (ar) jos produktai, taip pat kiti atsinaujinantys neišskastiniai energijos ištekliai, nurodyti Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme;

4.2. elektros energijai gaminti – elektrinėse, kuriose naudojami ir Aprašo 4.1 papunktyje nurodyti atsinaujinantys energijos ištekliai, išskyrus Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme nustatytus atvejus ir tuos atvejus, kai elektrinėje naudojamas iškastinis kuras, kiek tai būtina elektrinės veiklos ir (ar) elektros energijos gamybos technologiniam procesui užtikrinti; šiuo atveju skatinimo priemonės taikomos tiek, kiek elektros energijai gaminti naudojami atsinaujinantys ištekliai, įvertinus elektrinės kuro balansą, o elektrinių įrengtoji galia suprantama kaip elektros energijos gamybos įrenginių, pritaikytų naudoti atsinaujinančius energijos išteklius, suminė įrengtoji galia, nebent Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme ir (ar) Apraše būtų nurodyta kitaip;

4.3. šilumos ir vėsumos energijai gaminti – šilumos ir vėsumos gamybos įrenginiuose, kuriuose naudojami Aprašo 4.1 papunktyje nurodyti atsinaujinantys ištekliai, taip pat teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis naudojant šilumos siurblius;

4.4. dujoms gaminti – biodujų gamybos įrenginiuose.

5. Elektros energijai, pagamintai elektrinėse jų technologinių bandymų metu, skatinimo priemonės netaikomos.

6. Skatinimo priemonės, kurių taikymas nereglamentuojamas Apraše, taikomos Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis.

III SKYRIUS

ELEKTROS ENERGIJOS IŠ ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ KAINOS PRIEDO TAIKYMAS

7. Elektros energijos gamintojams, kurie, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 5, 11, 13, 14, 17, 20, 20¹, 21 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 63¹ straipsniu ir 15 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo (toliau – Įstatymo Nr. XI-1375 pakeitimo įstatymas) 10 straipsnyje išdėstyto Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20 straipsnio nuostatomis, dalyvavo skatinimo kvotų paskirstymo aukcione (toliau – aukcionas) ir jį laimėjo, Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme ir Apraše nustatyta tvarka ir sąlygomis taikomas elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių kainos priedas (toliau – kainos priedas).

8. Skirtingų kainos priedų bendras ir (ar) dvigubas tų pačių kainos priedų taikymas ir (ar) bendras kainos priedo ir fiksuoto tarifo taikymas draudžiamas.

9. Kainos priedas elektros energijos gamintojams taikomas Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme ir (ar) Apraše nustatytu skatinimo laikotarpiu – 12 metų nuo leidimo gaminti elektros energiją išdavimo dienos, atsižvelgiant į atitinkamų skatinimo priemonių taikymo sąlygas ir jų taikymo pradžią.

IV SKYRIUS

ELEKTROS ENERGIJOS FIKSUOTŲ TARIFŲ TAIKYMAS

10. Elektros energijos gamintojams, naudojančiams atsinaujinančius išteklius ir įgijusiems teisę pasinaudoti fiksuotu tarifu, taikomi šie fiksuoti tarifai:

10.1. fiksuotas tarifas, nustatytas atsinaujinančių išteklių naudojimo elektros energijai gaminti skatinimo kvotų paskirstymo aukcioną laimėjusiam elektros energijos gamintojui ar gamintojams;

10.2. fiksuotas tarifas ar jo didžiausias galimas dydis, kuris elektros energijos gamintojui ar gamintojų grupei nustatytas Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisija).

11. Fiksuotas tarifas, nurodytas Aprašo 10.1 papunktyje, taikomas elektros energijos gamintojams, kuriems iki Įstatymo Nr. XI-1375 pakeitimo įstatymo įsigaliojimo Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo ir šio įstatymo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatyta tvarka ir sąlygomis atsinaujinančių išteklių naudojimo elektros energijai gaminti skatinimo kvotos paskirstytos ir fiksuoti tarifai nustatyti aukciono būdu.

12. Komisijos nustatytas fiksuotas tarifas, nurodytas Aprašo 10.2 papunktyje, taikomas šiems elektros energijos gamintojams:

12.1. elektros energijos gamintojams, kuriems leidimas gaminti elektros energiją išduotas ne vėliau kaip 2011 m. gegužės 23 d., taikomi Komisijos nustatyti fiksuoto tarifo didžiausi galimi dydžiai, kurie galiojo Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo įsigaliojimo metais;

12.2. elektros energijos gamintojams, kuriems leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus išduotas nuo 2011 m. gegužės 24 d., kai elektrinių planuojama įrengtoji galia – ne didesnė kaip 30 kW, taikomi:

12.2.1. Komisijos nustatytas fiksuotas tarifas, kuris galiojo leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus išdavimo dieną, kai leidimas gaminti elektros energiją išduotas iki 2013 m. sausio 31 d.;

12.2.2. Komisijos nustatyti fiksuoto tarifo didžiausi galimi dydžiai, kurie galiojo leidimo gaminti elektros energiją išdavimo dieną, kai leidimas gaminti elektros energiją išduotas po 2013 m. sausio 31 d.;

12.3. elektros energijos gamintojams, kuriems leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus statant vėjo elektrines išduotas konkurso būdu ne vėliau kaip 2011 m. gegužės 23 d., taikomi Komisijos nustatyti fiksuoto tarifo didžiausi galimi dydžiai, kurie galiojo Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo įsigaliojimo metais;

12.4. elektros energijos gamintojams, kuriems leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus išduotas ne vėliau kaip 2011 m. gegužės 23 d., kai elektrinių įrengtoji ar planuojama įrengtoji galia – ne didesnė kaip 250 kW, taikomi:

12.4.1. Komisijos nustatyti fiksuoto tarifo didžiausi galimi dydžiai, kurie galiojo Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo įsigaliojimo metais, išskyrus elektros energijos gamintojus saulės šviesos energijos elektrinėse, kuriems leidimas gaminti elektros energiją išduotas pagal prašymą išduoti leidimą gaminti elektros energiją, pateiktą po 2013 m. liepos 1 d.;

12.4.2. Komisijos nustatyti fiksuoto tarifo didžiausi galimi dydžiai, kurie galiojo leidimo gaminti elektros energiją išdavimo dieną, kai leidimas gaminti elektros energiją saulės šviesos energijos elektrinėje išduotas pagal prašymą išduoti leidimą gaminti elektros energiją, pateiktą po 2013 m. liepos 1 d.;

12.5. elektros energijos gamintojams, kuriems leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus išduotas ne vėliau kaip 2011 m. gegužės 23 d. ir nebuvo taikoma Aprašo 12.3 papunktyje nurodyta konkurso tvarka, kai saulės šviesos energiją, hidroenergią, geotermišką energiją, biomasę ir (ar) jos produktus naudojančių elektrinių planuojama įrengtoji galia – didesnė kaip 250 kW, taikomi:

12.5.1. Komisijos nustatyti fiksuoto tarifo didžiausi galimi dydžiai, kurie galiojo Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo įsigaliojimo metais, išskyrus elektros energijos gamintojus saulės šviesos energijos elektrinėse, kuriems leidimas gaminti elektros energiją išduotas pagal prašymą išduoti leidimą gaminti elektros energiją, pateiktą po 2013 m. liepos 1 d.;

12.5.2. Komisijos nustatyti fiksuoto tarifo didžiausi galimi dydžiai, kurie galiojo leidimo gaminti elektros energiją išdavimo dieną, kai leidimas gaminti elektros energiją saulės šviesos energijos elektrinėje išduotas pagal prašymą išduoti leidimą gaminti elektros energiją, pateiktą po 2013 m. liepos 1 d.;

12.6. elektros energijos gamintojams, kurie Energetikos įstatymo ir Komisijos nustatyta tvarka ne vėliau kaip 2011 m. gegužės 23 d. suderino su Komisija reguliuojamos veiklos investicijų programą, kurioje numatomos investicijos į atsinaujinančius energijos išteklius naudojančios elektrinės statybą, išskyrus elektros energijos gamintojus saulės šviesos energijos elektrinėse, ir kuriems leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus statant investicijų programoje nurodytą elektrinę išduotas ne vėliau kaip 2011 m. gegužės 23 d., taikomi Komisijos nustatyti fiksuoto tarifo didžiausi galimi dydžiai, kurie galiojo Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo įsigaliojimo metais.

13. Aprašo 12 punkte nurodytiems elektros energijos gamintojams, kuriems iki Aprašo įsigaliojimo nebuvo išduotas leidimas gaminti elektros energiją, Komisijos nustatytas fiksuotas tarifas taikomas tik tuo atveju, kai elektrinės buvo įrengtos ne vėliau kaip per leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus galiojimo laikotarpį, įskaitant galimus jo pratėsimus teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis, taip pat jeigu pagal Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 2, 11, 13, 14, 16, 20, 21 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo įgyvendinimo įstatymo 2 straipsnio 4 dalį pateiktas prievolių įvykdymo užtikrinimas.

~~14. Elektros energijos gamintojams gali būti taikomas tik fiksuotas tarifas, nurodytas Aprašo 10.1 papunktyje, arba Komisijos nustatytas fiksuotas tarifas, nurodytas Aprašo 10.2 papunktyje. Skirtingų fiksuotų tarifų bendras ir (ar) dvigubas tų pačių fiksuotų tarifų taikymas draudžiamas.~~

~~15. Fiksuoti tarifai elektros energijos gamintojams taikomi Įstatymo Nr. XI-1375 pakeitimo įstatymo 14 straipsnio 10 ir 11 dalyse ir (ar) Apraše nustatytu skatinimo laikotarpiu, atsižvelgiant į atitinkamų skatinimo priemonių sąlygas ir jų taikymo pradžią. Elektros energijos gamintojams galioja šie skatinimo laikotarpiai:~~

~~15.1. skatinimo laikotarpis, lygus 12 metų nuo leidimo gaminti elektros energiją išdavimo dienos, – Aprašo 11 punkte ir 12.2 papunktyje nurodytiems elektros energijos gamintojams;~~

15.2. skatinimo laikotarpis iki 2020 m. gruodžio 31 d. arba 12 metų skatinimo laikotarpis nuo leidimo gaminti elektros energiją išdavimo dienos, jeigu pirmasis laikotarpis trumpesnis kaip 12 metų, – Aprašo 12.1, 12.3, 12.4, 12.5 ir 12.6 papunkčiuose nurodytiems elektros energijos gamintojams.

16. Skatinimo laikotarpiu, nurodytu Aprašo 15 punkte, elektros energijos gamintojams taikomi nekintantys fiksuoti tarifai, kaip nurodyta Įstatymo Nr. XI-1375 pakeitimo įstatymo 14 straipsnio 10 ir 11 dalyse ir Apraše.

V SKYRIUS

ELEKTROS ENERGIJOS SUPIRKIMAS IŠ ELEKTROS ENERGIJOS GAMINTOJŲ

17. Elektros energijos gamintojai, nurodyti Aprašo 7 punkte, visa savo eksploatuojamose elektrinėse pagaminta ir į elektros tinklus patiekta elektros energija skatinimo laikotarpiu, nurodytu Aprašo 9 punkte, prekiauja Prekybos elektros energija taisyklėse nustatytais būdais.

18. Elektros energijos gamintojai, nurodyti Aprašo 10 punkte, visa savo eksploatuojamose elektrinėse pagaminta ir į elektros tinklus patiekta elektros energija skatinimo laikotarpiu, nurodytu Aprašo 15 punkte, prekiauja tokia tvarka:

18.1. Elektros energijos gamintojų, kuriems leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus išduotas ne vėliau kaip 2011 m. gegužės 23 d., eksploatuojamose ne didesnės kaip 250 kW įrengtosios galios elektrinėse ir elektros energijos gamintojų, kuriems leidimas gaminti elektros energiją išduotas nuo 2011 m. gegužės 24 d., eksploatuojamose ne didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios elektrinėse visą pagamintą ir į elektros tinklus patiektą elektros energiją superka Energetikos ministerijos paskirta elektros energetikos įmonė arba elektros energijos gamintojo pageidavimu privalomai superka skirstomųjų tinklų operatorius, aptarnaujantis daugiau kaip 100 000 vartotojų, sutarties su gamintoju pagrindu. Už perkamą elektros energiją atsiskaitoma Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų administravimo tvarkos apraše (toliau – Administravimo tvarkos aprašas) nustatyta tvarka ir sąlygomis. Elektros energija superkama atitinkamam elektros energijos gamintojui ar jų grupei taikomais Komisijos nustatytais fiksuotais tarifais. Elektros energija superkama nuo leidimo gaminti elektros energiją išdavimo dienos.

18.2. Elektros energijos gamintojai, kurių elektros energijos gamybos įrenginiai prijungti prie perdavimo tinklų, savo eksploatuojamose elektrinėse visą pagamintą ir į elektros tinklus patiektą elektros energiją turi teisę parduoti Energetikos ministerijos paskirtai elektros energetikos įmonei. Energetikos ministerijos paskirtos elektros energetikos įmonės perkamos elektros energijos kaina turi būti ne mažesnė už einamųjų kalendorinių metų elektros energijos rinkos kainą, apskaičiuojamą Komisijos nustatyta tvarka. Elektros energijos gamintojui taikomo fiksuoto tarifo ir parduotos elektros energijos kainos skirtumas sumokamas elektros energijos gamintojui Administravimo tvarkos apraše nustatyta tvarka ir sąlygomis.

18.3. Elektros energijos gamintojai, kuriems netaikoma Aprašo 18.1 ir 18.2 papunkčiuose numatyta elektros energijos supirkimo tvarka, visą pagamintą ir į elektros tinklus patiektą elektros energiją turi teisę parduoti skirstomųjų tinklų operatoriui, aptarnaujančiam daugiau kaip 100 000 vartotojų. Už šią elektros energiją atsiskaitoma Administravimo tvarkos apraše nustatyta tvarka ir sąlygomis. Elektros energija superkama atitinkamam elektros energijos gamintojui ar jų grupei taikomais Komisijos nustatytais fiksuotais tarifais. Elektros energija superkama nuo leidimo gaminti elektros energiją išdavimo dienos.

19. Elektros energijos gamintojai, nurodyti Aprašo 10 punkte, nepasibaigus skatinimo laikotarpiui, nurodytam Aprašo 15 punkte, turi teisę prekiauti jų eksploatuojamose elektrinėse pagaminta elektros energija ir kitais Prekybos elektros energija taisyklėse nustatytais būdais.

20. Energetikos ministerijos paskirta elektros energetikos įmonė visa iš gamintojų, nurodytų Aprašo 10 punkte, nupirktą elektros energiją prekiauja Prekybos elektros energija taisyklėse nustatytais būdais. Elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių pirkimo ir pardavimo kainų skirtumo ir prekybos elektros energija sąnaudų kompensavimo Energetikos

ministerijos paskirtai elektros energetikos įmonei tvarka ir sąlygos nustatomos Administravimo tvarkos apraše.

21. Elektros energijos gamintojai, kurių eksploatuojamose elektrinėse elektros energijai gaminti naudojami atsinaujinantys ištekliai, išskyrus Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme nustatytus atvejus ir tuos atvejus, kai elektrinėje naudojamas iškastinis kuras, kiek tai būtina elektrinės veiklos ir (ar) elektros energijos gamybos technologiniam procesui užtikrinti, ne vėliau kaip iki 10 kalendorinės kiekvieno mėnesio dienos parengia ir pateikia Komisijai ir viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų administratoriui (toliau – administratorius) informaciją apie praėjusio mėnesio elektrinės kuro balansą. Ar pateikta informacija teisinga, kontroliuoja Valstybinė energetikos inspekcija prie Energetikos ministerijos. Nustačius, kad elektros energijos gamintojas pateikė klaidingą informaciją apie praėjusio mėnesio ar ankstesnių laikotarpių elektrinės kuro balansą, administratorius ar kitas suinteresuotas asmuo turi teisę reikalauti, kad elektros energijos gamintojas padengtų jų pagrįstus nuostolius, susijusius su atliktais ir (ar) negautais mokėjimais už elektros energiją, pagamintą iš atsinaujinančių išteklių. Elektros energijos gamintojui, pateikusiam klaidingą informaciją apie elektrinės kuro balansą, 12 mėnesių nuo pažeidimo nustatymo dienos netaikoma Aprašo 18.2 ir 18.3 papunkčiuose nustatyta toje elektrinėje, apie kurios kuro balansą pateikta klaidinga informacija, pagamintos elektros energijos pirkimo tvarka.

VI SKYRIUS

ELEKTROS ENERGIJOS GAMYBOS KIEKIO VERTINIMAS

22. Administratorius vertina elektros energijos gamintojų, nurodytų Aprašo 7 punkte, skatinimo laikotarpiu kas 36 kalendorinius mėnesius nuo leidimo gaminti elektros energiją išdavimo dienos pagamintą ir į elektros tinklus patiektą elektros energijos gamybos kiekį. Administratorius, ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo kiekvieno 36 kalendorinio mėnesio laikotarpio pabaigos, vadovaudamasis Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20 straipsnio 17 ir 18 dalimis ir Aprašo VI skyriumi, atlikęs elektros energijos gamybos kiekio vertinimą ir nustatęs, kad ne dėl Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20 straipsnio 16 dalies 1–7 punktuose nurodytų aplinkybių pagaminta ir į elektros tinklus patiekta mažiau kaip 80 procentų elektros energijos, palyginti su elektros energijos gamintojui aukcione paskirtu 3 metų elektros energijos gamybos kiekiu, informuoja apie tai elektros energijos gamintoją ir nurodo už nepagamintą ir į elektros tinklus nepatietą elektros energijos kiekį gamintojo mokėtiną sumą, apskaičiuotą vadovaujantis Aprašo 27 punkte nurodyta formule.

23. Elektros energijos gamintojas, gavęs administratoriaus informaciją apie pagamintą ir į elektros tinklus patiektą mažesnę kaip 80 procentų elektros energijos kiekį, palyginti su elektros energijos gamintojui aukcione paskirtu 3 metų elektros energijos gamybos kiekiu, ir už jį mokėtiną sumą, per 30 kalendorinių dienų nuo šios informacijos gavimo dienos administratoriui pateikia įrodymus ir argumentuotus paaiškinimus, kad mažesnis nei 80 procentų elektros energijos kiekis buvo pagamintas dėl Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20 straipsnio 16 dalies 1–7 punktuose nurodytų aplinkybių, arba sumoka administratoriaus nurodytą už nepagamintą ir į elektros tinklus nepatietą elektros energijos kiekį gamintojo mokėtiną sumą Administravimo tvarkos apraše nurodyta tvarka.

24. Administratorius, įvertinęs elektros energijos gamintojo pateiktus įrodymus ir argumentuotus paaiškinimus ir nustatęs, kad mažesnis nei 80 procentų elektros energijos kiekis buvo pagamintas ne dėl Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20 straipsnio 16 dalies 1–7 punktuose nurodytų aplinkybių, informuoja apie tai elektros energijos gamintoją ir pateikia už nepagamintą ir į elektros tinklus nepatietą elektros energijos kiekį gamintojo mokėtiną sumą. Elektros energijos gamintojas sumoka administratoriaus nurodytą už nepagamintą ir į elektros tinklus nepatietą elektros energijos kiekį gamintojo mokėtiną sumą Administravimo tvarkos apraše nurodyta tvarka.

25. Jeigu gamintojas, vadovaudamasis Aprašo 23 punktu, per administratoriaus nurodytą terminą administratoriui nepateikia įrodymų ir argumentuotų paaiškinimų dėl mažesnio

elektros energijos gamybos kiekio arba nesumoka už nepagamintą ir į elektros tinklus nepatietą elektros energijos kiekį gamintojo mokėtinos sumos arba, vadovaudamasis Aprašo 24 punktu, per administratoriaus nurodytą terminą administratoriui nesumoka už nepagamintą ir į elektros tinklus nepatietą elektros energijos kiekį gamintojo mokėtinos sumos, administratorius sustabdo viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų išmokėjimą Administravimo tvarkos apraše nustatyta tvarka. Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų išmokėjimas šiam gamintojui atnaujinamas, kai elektros energijos gamintojas sumoka administratoriaus nurodytą už nepagamintą ir į elektros tinklus nepatietą elektros energijos kiekį gamintojo mokėtiną sumą arba administratorius nustato, kad elektros energijos gamintojo pagal Aprašo 23 punktą pateikti įrodymai ir argumentuoti paaiškinimai pagrįdžia, kad mažesnis nei 80 procentų elektros energijos kiekis buvo pagamintas dėl Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20 straipsnio 16 dalies 1–7 punktuose nurodytų aplinkybių.

26. Administratorius, atlikdamas elektros energijos gamybos kiekio vertinimą, nurodytą Aprašo 22 punkte, vadovaujasi šia informacija:

26.1. leidimo gaminti elektros energiją išdavimo dieną ir elektrinės veikimo laikotarpį nustato vadovaudamasis Valstybinės energetikos inspekcijos prie Energetikos ministerijos interneto tinklalapyje viešai skelbiama ir nuolat atnaujinama informacija apie išduotus leidimus gaminti elektros energiją;

26.2. skatinimo laikotarpiu kas 36 kalendorinius mėnesius pagamintą ir į elektros tinklus patietą elektros energijos kiekį, dėl Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20 straipsnio 16 dalies 1–6 punktuose nurodytų aplinkybių nepagamintą ir į elektros tinklus nepatietą elektros energijos kiekį ir dėl Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20 straipsnio 16 dalies 7 punkte nurodytų nenugalimos jėgos aplinkybių, turėjusių įtakos elektros tinklų veikimui, nustato pagal elektros tinklų operatorių, prie kurių valdomų elektros tinklų prijungta gamintojo elektrinė, pateiktą informaciją, o dėl Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20 straipsnio 16 dalies 7 punkte nurodytų aplinkybių, turėjusių įtakos elektrinės veikimui, nepagamintą ir į elektros tinklus nepatietą elektros energijos kiekį nustato pagal elektros energijos gamintojo pateiktą informaciją.

27. Už nepagamintą ir į elektros tinklus nepatietą elektros energijos kiekį gamintojo mokėtiną sumą apskaičiuoja administratorius pagal šią formulę:

$$MS = (3LK - \left(\sum_{t=1}^3 FK_t + (3LK \cdot 20\%) + \sum_{t=1}^3 NK_t \right)) \cdot KP$$

čia:

MS – už nepagamintą ir į elektros tinklus nepatietą elektros energijos kiekį mokėtina suma, Eur;

LK – aukcione priskirtas metinis elektros energijos gamybos kiekis, MWh;

t – elektros energijos gamybos kiekio vertinimo laikotarpis, metais;

FK – vertinamu laikotarpiu faktiškai pagamintas ir į elektros tinklus patietas elektros energijos kiekis, MWh;

NK – dėl Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 16 dalies 1–7 punktuose nurodytų aplinkybių į elektros tinklus nepatietas elektros energijos kiekis, MWh;

KP – aukcione laimėtas kainos priedas, Eur už MWh.

28. Elektros tinklų operatoriai kiekvienais metais praėjus 12 kalendorinių mėnesių nuo leidimo gaminti elektros energiją išdavimo dienos ne vėliau kaip per 10 kalendorinių dienų administratoriui pateikia duomenis apie asmenų, nurodytų Aprašo 7 punkte, prijungtų prie jų valdomų elektros tinklų, per paskutinius 12 kalendorinių mėnesių faktiškai pagamintos ir į elektros tinklus patietos elektros energijos kiekį ir apie laikotarpius, kuriuos elektros energijos gamintojas negamino ir į elektros tinklus netiekė elektros energijos dėl Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20 straipsnio 16 dalies 1–6 punktuose nurodytų aplinkybių ir dėl

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20 straipsnio 16 dalies 7 punkte nurodytą nenugalimos jėgos aplinkybių, turėjusių įtakos elektros tinklų veikimui.

29. Elektros energijos gamintojai, nurodyti Aprašo 7 punkte, kiekvienais metais praėjus 12 kalendorinių mėnesių nuo leidimo gaminti elektros energiją išdavimo dienos ne vėliau kaip per 10 kalendorinių dienų administratoriui pateikia duomenis apie laikotarpius per paskutinius 12 kalendorinių mėnesių, kuriuos elektros energijos gamintojas negamino ir į elektros tinklus netiekė elektros energijos dėl Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20 straipsnio 16 dalies 7 punkte nurodytų aplinkybių, turėjusių įtakos elektrinės veikimui.

30. Nepagamintą ir į elektros tinklus nepatietą elektros energijos kiekį, nurodytą Aprašo 26.2 papunktyje, administratorius apskaičiuoja pagal šią formulę:

$$NK = LK \div 8760 \cdot h$$

čia:

NK – dėl Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20 straipsnio 16 dalies 1–7 punktuose nurodytų aplinkybių nepagamintas ir į elektros tinklus nepatietas elektros energijos kiekis, MWh;

LK – aukcione laimėtas metinis elektros energijos gamybos kiekis, MWh;

h – laikotarpis, kurį elektros energijos gamintojas į elektros tinklų netiekė elektros energijos dėl Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20 straipsnio 16 dalies 1–7 punktuose nurodytų aplinkybių, val.

31. Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20 straipsnio 16 dalies 7 punkte nurodytos nenugalimos jėgos aplinkybės suprantamos ir pagrindžiamos taip, kaip numatyta Atleidimo nuo atsakomybės esant nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybėms taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. liepos 15 d. nutarimu Nr. 840 „Dėl Atleidimo nuo atsakomybės esant nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybėms taisyklių patvirtinimo“, ir Nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybes liudijančių pažymų išdavimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 222 „Dėl Nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybes liudijančių pažymų išdavimo tvarkos patvirtinimo“.

VII SKYRIUS

ELEKTROS TINKLŲ GALIOS IR PRALaidUMO REZERVAVIMAS

32. Elektros tinklų operatoriai Apraše nustatyta tvarka ir sąlygomis rezervuoja jų valdomų elektros tinklų pralaidumus, kiek to reikia atsinaujinančius energijos išteklius naudojančioms elektrinėms prijungti ir jose pagamintai elektros energijai persiųsti.

33. Elektros tinklų galią ir pralaidumus, reikalingus statyti ar įrengti elektrinę planuojančių asmenų, kurie dalyvauja Komisijos organizuojamame aukcione, atsinaujinančius išteklius naudojančioms elektrinėms prijungti, elektros tinklų operatoriai rezervuoja atitinkamam aukcionui nuo pirmojo asmens, ketinančio dalyvauti aukcione, ketinimų protokolo pasirašymo su elektros tinklų operatoriumi dienos. Kai Komisijos nustatyta tvarka nustatomas daugiau nei vienas aukciono laimėtojas, o elektrinės prijungimas prie elektros tinklų riboja kitų elektrinių galimą prijungimą, elektros tinklų operatoriaus aukcionui rezervuota elektros tinklų galia ir pralaidumai, esant aukciono laimėtojų sutikimui, suteikiami atitinkamo aukciono laimėtojams proporcingai jų pateikto elektros energijos gamybos kiekio pasiūlymams. Aukciono laimėtojui nesutikus su proporcingai suteikiama aukcionui rezervuota elektros tinklų galia ir pralaidumais, aukciono laimėtojas išbraukiamas iš aukciono laimėtojų sąrašo.

34. Kai Komisijos nustatyta tvarka nustatomas daugiau nei vienas aukciono laimėtojas ir pasikeičia jų pateikti elektros energijos gamybos kiekio pasiūlymai ir dėl to turi būti pakeista ketinimų protokole nurodyta elektrinės galia, aukciono dalyvis per 5 darbo dienas nuo aukciono laimėtojų patvirtinimo kreipiasi į elektros tinklų operatorių dėl ketinimų protokolo pakeitimo ir asmens pateikto prievolių įvykdymo užtikrinimo grąžinimo ta dalimi, kuria sumažėja ketinimų protokole nurodyta elektrinės galia, o elektros tinklų operatorius per 5 darbo dienas nuo tokio

kreipimosi gavimo patikslina ketinimų protokolą ir įvertinęs sumažinto asmens prievolių įvykdymo užtikrinimo atitiktį sumažintai ketinimų protokole nurodytai elektrinių galių, grąžina dalį asmens pateikto prievolių įvykdymo užtikrinimo asmeniui ar jo prievolių įvykdymo užtikrinimą išdavusiam asmeniui.

35. Asmenims, dalyvavusiems aukcione ir jo nelaimėjusiems, tačiau ketinantiems toliau tęsti veiklą, kai jų planuojamoms statyti ar įrengti elektrinėms netaikomos Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 3 straipsnio 2 dalies nurodytos 1–3 punktuose nurodytos skatinimo priemonės, elektros tinklų galia ir pralaidumai, rezervuoti aukcionui, suteikiami tuo atveju, jei tenkinamos šios sąlygos:

35.1. šio asmens planuojamos statyti ar įrengti elektrinės prijungimas prie elektros tinklų neriboja asmenų, laimėjusių aukcioną, galimo prijungimo;

35.2. jei per Aprašo 36 punkte nurodytą terminą asmenims, dalyvavusiems aukcione ir jo nelaimėjusiems, pateikus prašymą suteikti aukcionui rezervuotus elektros tinklų galią ir pralaidumus ir (arba) asmenims, ketinantiems statyti ar įrengti elektrines, kurioms netaikomos Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1–3 punktuose nurodytos skatinimo priemonės, pateikus prašymą pasirašyti ketinimų protokolą, elektros tinklų galios ir pralaidumų užtenka visų šių asmenų planuojamų statyti ar įrengti elektrinių prijungimui.

36. Asmenys, nurodyti Aprašo 35 punkte, per 3 darbo dienas nuo aukciono laimėtojų patvirtinimo Komisijos nutarimu dienos elektros tinklų operatoriui, prie kurio valdomų elektros tinklų planuojama prijungti jų plėtojamą elektrinę, pateikia prašymą suteikti aukcionui rezervuotus elektros tinklų galią ir pralaidumus. Elektros tinklų operatorius per 15 darbo dienų nuo tokio prašymo gavimo dienos įvertina aukciono laimėtojams suteiktas elektros tinklų galias ir pralaidumus, taip pat Aprašo 35.1 ir 35.2 papunkčiuose nurodytas sąlygas ir apie šias aplinkybes informuoja asmenį.

37. Elektros tinklų operatoriui informavus asmenį, nurodytą Aprašo 35 punkte, kad tenkinamos Aprašo 35.1 ir 35.2 papunkčiuose nurodytos sąlygos, asmuo ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo aukciono laimėtojų paskelbimo dienos Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo nustatyta tvarka privalo kreiptis į Valstybinę energetikos inspekciją prie Energetikos ministerijos dėl leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus išdavimo ir jį gauti. Jeigu asmuo per nustatytą terminą nesikreipia dėl leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus išdavimo arba šis leidimas neišduodamas, pasibaigia jo galiojimo terminas ar jo galiojimas panaikinamas Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme ir Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatyme nustatytais pagrindais, laikoma, kad ketinimų protokolą netenka galios ir elektros tinklų operatorius pasinaudoja asmens pateiktu prievolių įvykdymo užtikrinimu Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo nustatyta tvarka.

38. Elektros tinklų operatoriui informavus asmenį, nurodytą Aprašo 35 punkte, kad Aprašo 35.1 ir 35.2 papunkčiuose nurodytos sąlygos netenkinamos, elektros tinklų galia ir pralaidumai, reikalingi šio asmens elektrinei prijungti, nėra suteikiami. Elektros tinklų operatorius atsisako savo teisių pagal asmens pateiktą prievolių įvykdymo užtikrinimą ir grąžina jį šiam asmeniui ar jo prievolių įvykdymo užtikrinimą išdavusiam asmeniui. Tokiu atveju asmuo, dalyvavęs aukcione ir jo nelaimėjęs, tačiau ketinantis toliau tęsti veiklą, su elektros tinklų operatoriumi gali pasirašyti naują ketinimų protokolą ir pateikti prievolių įvykdymo užtikrinimą Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis.

39. Elektros tinklų galios ir pralaidumų rezervavimas ir ketinimų protokolą netenka galios, o elektros tinklų operatorius netenka prievolės prijungti asmens planuojamas statyti ar įrengti elektrines, esant bent vienai iš šių aplinkybių, kai statyti ar įrengti elektrinę planuojantis asmuo:

39.1. pasirašęs ketinimų protokolą, per vieną mėnesį nesikreipia į Komisiją su prašymu dalyvauti organizuojamame aukcione arba į Valstybinę energetikos inspekciją prie Energetikos ministerijos su prašymu išduoti leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus;

39.2. nuo aukciono dokumentų vertinimo pradžios iki pasiūlymų dėl kainos priedo vertinimo pabaigos atsisako dalyvauti aukcione;

39.3. per 3 mėnesius nuo paskelbimo aukciono laimėtoju dienos nesikreipia dėl leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus išdavimo;

39.4. Elektros energetikos įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis negauna leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, išskyrus atvejus, kai leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus negaunamas dėl valstybės, trečiųjų asmenų veiksmų ar nenugalimos jėgos aplinkybių;

39.5. teisės aktuose ir (ar) ketinimų protokole nustatyta tvarka ir sąlygomis nesudaro su elektros tinklų operatoriumi elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų paslaugos sutarties;

39.6. dalyvavęs aukcione jo nelaimi ir neketina toliau tęsti veiklos;

39.7. dalyvavęs aukcione jo nelaimi ir ketina toliau tęsti veiklą, tačiau šio asmens planuojamos statyti ar įrengti elektrinės prijungimas prie elektros tinklų riboja asmenų, laimėjusių aukcioną, galimą prijungimą;

39.8. dalyvavęs aukcione jo nelaimi ir ketina toliau tęsti veiklą, tačiau per Aprašo 36 punkte nurodytą terminą prašymą suteikti aukcionui rezervuotus elektros tinklų galią ir pralaidumus pateikė ir kiti aukciono dalyviai ir (arba) prašymą pasirašyti ketinimų protokolą pateikė asmenys, ketinantys statyti ar įrengti elektrines, kuriems netaikomos Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1–3 punktuose nurodytos skatinimo priemonės, ir dėl to elektros tinklų galios ir pralaidumų neužtenka visų šių asmenų planuojamų statyti ar įrengti elektrinių prijungimui;

39.9. užbaigia ketinimų protokole numatytos įrengtosios galios elektrinės statybą Lietuvos Respublikos statybos įstatyme nustatyta tvarka ir elektros energijos gamintojui išduodamas leidimas gaminti elektros energiją.

40. Elektros tinklų galios ir pralaidumų rezervavimui ir elektros tinklų operatoriaus ir asmens, dalyvavusio aukcione, pasirašytam ketinimų protokolui netekus galios dėl Aprašo 39.1, 39.3–39.5 papunkčiuose nurodytų aplinkybių, elektros tinklų operatorius pasinaudoja asmens pateiktu prievolių įvykdymo užtikrinimu, kaip nurodyta Elektros energetikos įstatymo 21¹ straipsnio 4 dalyje.

41. Elektros energijos perdavimo sistemos operatorius, bendradarbiaudamas su skirstomųjų tinklų operatoriumi, savo interneto tinklalapyje ne rečiau kaip kas tris mėnesius skelbia ir nuolat atnaujina aktualius duomenis apie esamą laisvą elektros perdavimo tinklų galią ir pralaidumus.

VIII SKYRIUS

ELEKTROS ENERGIJOS BALANSAVIMAS IR ELEKTRINĖS GAMYBOS PAJĖGUMŲ REZERVAVIMAS

42. Elektros energijos gamintojai, nurodyti Aprašo 7 punkte, kurių eksploatuojama elektrinė yra mažesnė kaip 500 kW, skatinimo laikotarpiu ir elektros energijos gamintojai, vykdantys bandomuosius vėjo elektrinių, kurių įrengtoji galia yra ne didesnė kaip 3 MW, projektus arba bandomuosius vėjo elektrinių projektus, kai elektrinę sudaro ne daugiau kaip 3 elektros gamybos įrenginiai, atleidžiami nuo atsakomybės už pagamintos elektros energijos balansavimą, gamintojui kompensuojant pagrįstas elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių balansavimo sąnaudas Administravimo tvarkos apraše nustatyta tvarka ir sąlygomis.

43. Skatinimo laikotarpiu elektros energijos gamintojai, nurodyti Aprašo 10 punkte, atleidžiami nuo atsakomybės už pagamintos elektros energijos balansavimą tokia tvarka:

43.1. elektros energijos gamintojų suminį prognozuojamos gamybos kiekių valandinį planavimą atlieka elektros tinklų operatorius, prie kurio tinklų prijungtos šių gamintojų elektrinės, jeigu elektros energijos gamintojas ir elektros tinklų operatorius nesusitaria kitaip; šiems elektros energijos gamintojams elektros energijos gamybos planavimo ir prekybos ataskaita sudaroma Prekybos elektros energija taisyklėse nustatyta tvarka;

43.2. balansavimo elektros energija tarp asmens, perkančio elektros energiją iš elektros energijos gamintojo, kaip nurodyta Aprašo 18 punkte, ir perdavimo sistemos operatoriaus prekiaujama Prekybos elektros energija taisyklėse nustatyta tvarka.

44. Elektros energijos gamintojas, nurodytas Aprašo 10 punkte, kuris po Įstatymo Nr. XI-1375 pakeitimo įstatymo įsigaliojimo nepasibaigus skatinimo laikotarpiui, nurodytam Aprašo 15 punkte, pradeda prekiauti elektros energija kitais Prekybos elektros energija taisyklėse nustatytais būdais, kaip nurodyta Aprašo 19 punkte, balansavimo elektros energija prekiauja su perdavimo sistemos operatoriumi Prekybos elektros energija taisyklėse nustatyta tvarka. Tokiu atveju elektros energijos gamintojo patirtos pagrįstos pagamintos elektros energijos balansavimo sąnaudos kompensuojamos elektros energijos gamintojui Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administravimo tvarkos apraše nustatyta tvarka ir sąlygomis.

45. Sąnaudos, patirtos užtikrinant pagamintos elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių balansavimą, laikomos sąnaudomis, susijusiomis su elektros energijos gamyba naudojant atsinaujinančius išteklius.

46. Elektros energijos gamintojai, nurodyti Aprašo 7 punkte, kurių eksploatuojama elektrinė yra mažesnė kaip 500 kW, skatinimo laikotarpiu, elektros energijos gamintojai, nurodyti Aprašo 10 punkte, skatinimo laikotarpiu ir elektros energijos gamintojai, vykdantys bandomuosius vėjo elektrinių, kurių įrengtoji galia yra ne didesnė kaip 3 MW, projektus arba bandomuosius vėjo elektrinių projektus, kai elektrinę sudaro ne daugiau kaip 3 elektros gamybos įrenginiai, atleidžiami nuo atsakomybės už elektrinės gamybos pajėgumų rezervavimą.

47. Už pagamintos elektros energijos balansavimą ir elektros energijos gamybos pajėgumų rezervavimą Prekybos elektros energija taisyklėse nustatyta tvarka ir sąlygomis atsako:

47.1. elektros energijos gamintojai, nurodyti Aprašo 7 punkte, išskyrus elektros energijos gamintojus, kurių eksploatuojama elektrinė yra mažesnė kaip 500 kW;

47.2. elektros energijos gamintojai, nurodyti Aprašo 7 punkte, kurių eksploatuojama elektrinė yra mažesnė kaip 500 kW, pasibaigus skatinimo laikotarpiui, nurodytam Aprašo 9 punkte;

47.3. elektros energijos gamintojai, nurodyti Aprašo 10 punkte, pasibaigus skatinimo laikotarpiui, nurodytam Aprašo 15 punkte.

IX SKYRIUS ELEKTROS ENERGIJOS PERSIUNTIMAS PIRMUMO TEISE

48. Skatinimo laikotarpiu visa elektros energija, pagaminta naudojant atsinaujinančius išteklius, patiekta į elektros tinklus persiunčiama pirmumo teise, kaip tai nurodyta Elektros energetikos įstatyme ir Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme. Elektros energijos persiuntimas elektros tinklais gali būti ribojamas ar laikinai sustabdomas teisės aktų nustatyta tvarka, esant Elektros energetikos įstatyme ir Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme nustatytoms aplinkybėms.

X SKYRIUS ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGIJOS NAUDOJIMO BANDOMIEJI PROJEKTAI

49. Atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo bandomieji projektai (toliau – bandomasis projektas) skatinami Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme ir Apraše nustatyta tvarka ir sąlygomis.

50. Bandomieji projektai gali būti finansuojami iš Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20 straipsnio 24 dalyje nurodytų paramos šaltinių Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme ir jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatyta tvarka ir sąlygomis.

51. Asmenys, vykdantys bandomuosius vėjo elektrinių projektus, kuriems suteiktas bandomojo projekto statusas, pasinaudoję Aprašo 50 punkte nurodytais paramos šaltiniais, turi teisę pasinaudoti ir Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 4 punkte nurodyta skatinimo priemone.

52. Bandomieji projektai apima:

52.1. naujų technologijų pritaikomumo studijas, kurias rengiant atliekama technologijų plėtojimo ir tobulinimo techninė ir ekonominė analizė;

52.2. bandomuosius įdiegimus, kuriais padidinamas energijos gamybos efektyvumas ar atliekamas esminis esamų technologijų pagerinimas.

53. Asmenų, siekiančių pasinaudoti Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 4 punkte nurodyta skatinimo priemone, ketinamiems vykdyti bandomiesiems vėjo elektrinių projektams ir asmenų energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginyje ketinamai vykdyti aplinkai nekenksmingų technologijų plėtrai (toliau – AEI technologijų plėtra) Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu turi būti suteiktas bandomojo projekto statusas.

54. Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutarimą dėl bandomojo projekto statuso suteikimo priima vadovaudamasi energetikos ministro įsakymu sudaryto bandomųjų projektų vertinimo komiteto, į kurį įtraukiami Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos atstovai ir socialiniai partneriai (toliau – Bandomųjų projektų vertinimo komitetas), siūlymu.

55. Asmenys, siekiantys, kad jų ketinamam vykdyti bandomajam vėjo elektrinių projektui ar AEI technologijų plėtrai būtų suteiktas bandomojo projekto statusas, Energetikos ministerijai pateikia prašymą suteikti bandomojo projekto statusą. Kartu su prašymu pateikiama bandomojo vėjo elektrinių projekto ar AEI technologijų plėtros techninė specifikacija ir kiti dokumentai, kuriais pristatomas bandomasis vėjo elektrinių projektas ar AEI technologijų plėtra.

56. Energetikos ministerija per 2 mėnesius nuo Aprašo 55 punkte nurodyto prašymo gavimo dienos energetikos ministro įsakymu patvirtina Bandomųjų projektų vertinimo komiteto sudėtį ir Bandomųjų projektų vertinimo komiteto darbo reglamentą prašyme nurodytam bandomajam vėjo elektrinių projektui ar AEI technologijų plėtrai vertinti.

57. Bandomųjų projektų vertinimo komitetas per 3 mėnesius nuo Aprašo 56 punkte nurodyto patvirtinimo, vadovaudamasis Aprašo 60 punkte nurodytomis sąlygomis, atlieka pateikto bandomojo vėjo elektrinių projekto ar AEI technologijų plėtros vertinimą.

58. Bandomųjų projektų vertinimo komitetas nustatęs, kad asmens, ketinančio vykdyti bandomąjį vėjo elektrinių projektą ar AEI technologijų plėtrą pateiktų dokumentų nepakanka įvertinti, ar pateiktas projektas atitinka Aprašo 60 punkte nurodytas sąlygas, kreipiasi į asmenį dėl papildomos informacijos ar paaiškinimų pateikimo.

59. Asmuo per 15 darbo dienų nuo Aprašo 58 punkte nurodyto kreipimosi gavimo dienos privalo pateikti prašomą informaciją. Asmeniui per nustatytą terminą nepateikus prašomos informacijos, Bandomųjų projektų vertinimo komitetas toliau asmens pateikto prašymo nenagrinėja ir per 5 darbo dienas informuoja apie tai asmenį. Tuo atveju, jei prašymas ir kiti susiję dokumentai buvo pateikti paštu, asmeniui jie grąžinami per 5 darbo dienas nuo informacijai pateikti nustatyto termino dienos.

60. Bandomųjų projektų vertinimo komitetas Lietuvos Respublikos Vyriausybei teikia pasiūlymą suteikti asmens pateiktam bandomajam vėjo elektrinių projektui ar AEI technologijų plėtrai bandomojo projekto statusą, jei jis atitinka visas šias sąlygas:

60.1. bandomosios vėjo elektrinės ar bandomųjų vėjo elektrinių įrengtoji elektros energijos galia yra ne didesnė kaip 3 MW ar vėjo elektrinę sudaro 3 elektros gamybos įrenginiai. Ši nuostata netaikoma energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginiui, kuriame ketinama vykdyti AEI technologijų plėtrą;

60.2. bandomosios vėjo elektrinės ar energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginio, įvykdžius AEI technologijų plėtrą, techniniai parametrai viršija projekto vertinimo metu Europos Sąjungos valstybėse narėse prieinamų veikiančių efektyviausių vėjo elektrinių ar atitinkamo energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginio, kuriame įvykdyta AEI

technologijų plėtra, techninių parametrų lygį, nurodomą Europos Sąjungos valstybių narių oficialiose ataskaitose. Ši nuostata netaikoma, jei AEI technologijų plėtra vykdoma inovatyviame aplinkai nekenksmingame energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginyje, neturinčiame atitiktens rinkoje;

60.3. vėjo elektrinės statomos ar energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginyje AEI technologijų plėtra vykdoma mokslinių tyrimų ir plėtros tikslais.

61. Bandomajam vėjo elektrinių projektui ar AEI technologijų plėtrai, suteikiamas bandomojo projekto statusas, jeigu jie atitinka Aprašo 60 punkte nurodytas sąlygas.

62. Vyriausybės nutarimu suteikus bandomojo projekto statusą, asmuo elektrinės statybą vykdo vadovaudamasis bendraisiais teisės aktų reikalavimais.

63. Elektros energija, pagaminta elektrinėse, kurioms Vyriausybės nutarimu buvo suteiktas bandomojo projekto statusas, prekiaujama Prekybos elektros energija taisyklėse nustatyta tvarka ir būdais.

64. Šio skyriaus nuostatos netaikomos asmenų, kuriems suteiktos Aprašo 7 ir 10 punktuose nurodytos skatinimo priemonės, elektrinėms.

XI SKYRIUS

ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ NAUDOJIMO ŠILUMOS IR VĖSUMOS ENERGIJAI GAMINTI SKATINIMAS

65. Valstybė (savivaldybės) Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatyme ir jų įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatyta tvarka ir sąlygomis skatina šilumos ir vėsumos energijos gamybą iš atsinaujinančių išteklių, be kita ko, planuojant ir vykdant šilumos ir vėsumos energijos gamybos pajėgumų plėtrą, taip pat užtikrinant privalomą šilumos energijos gamybos įrenginių prijungimą prie šilumos perdavimo tinklų ir šilumos energijos, pagamintos iš atsinaujinančių išteklių, supirkimą pirmumo teise.

66. Šilumos ir (ar) vėsumos energijos, tiekiamos į aprūpinimo šiluma (vėsuma) sistemas, taip pat vartojamos pramonės įmonėse, žemės ūkio ir komerciniuose objektuose, gamybos projektų įgyvendinimas gali būti finansuojamas iš Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20 straipsnio 24 dalyje nurodytų paramos šaltinių Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme ir jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatyta tvarka ir sąlygomis.

67. Bendra šilumos ir elektros energijos gamyba skatinama Šilumos ūkio įstatyme ir jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatyta tvarka ir sąlygomis.

68. Šilumos siurblių, atitinkančių Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme ir (ar) jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatytus reikalavimus, naudojimas skatinamas:

68.1. Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme ir jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatyta tvarka ir sąlygomis iš Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20 straipsnio 24 dalyje nurodytų paramos šaltinių;

68.2. taikant Komisijos nustatytus šilumos siurblių darbui suvartojamos elektros energijos lengvatinius tarifus; šie lengvatiniai tarifai taikomi pagal elektros energijos apskaitos prietaisus apskaičiuotam ir elektros tinklų operatoriui teisės aktų nustatyta tvarka deklaruotam elektros energijos kiekiui, suvartotam tik šilumos siurblių darbui užtikrinti; elektros energijos apskaitos prietaisai teisės aktų nustatyta tvarka įrengiami šilumos siurblių savininko lėšomis, suderinus su elektros tinklų operatoriumi; Komisijos nustatyti lengvatiniai tarifai elektros tinklų operatorių teikiamai elektros energijos persiuntimo paslaugai netaikomi.

69. Elektros energijos tiekėjams, taikantiems šilumos siurblių darbui suvartojamos elektros energijos lengvatinius tarifus, kaip nurodyta Aprašo 68.2 papunktyje, patirtos sąnaudos kompensuojamos iš Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20 straipsnio 24 dalyje nurodytų paramos šaltinių per 30 kalendorinių dienų nuo kiekvieno kalendorinio mėnesio pabaigos. Elektros energijos tiekėjui kompensuojamos sąnaudos apskaičiuojamos kaip skirtumas tarp elektros energijos tiekėjo vartotojams parduotos elektros energijos kainos ir nustatyto lengvatinio tarifo, taikomo šilumos siurblių darbui užtikrinti, šį skirtumą padauginus iš tiekėjo parduotos elektros energijos kiekio. Elektros energijos tiekėjo patirtos sąnaudos

kompensuojamos atsakingų institucijų nustatyta Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20 straipsnio 24 dalyje nurodytų paramos šaltinių naudojimo tvarka.

70. Asmuo, pasinaudojęs Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20 straipsnio 24 dalyje nurodytais paramos šaltiniais šilumos siurbliams įrengti, netenka galimybės naudotis Aprašo 68.2 papunktyje nurodyta skatinimo priemone.

XII SKYRIUS

ATSINAUJINANČIŲ ENERGIJOS IŠTEKLIŲ NAUDOJIMO DUJOMS GAMINTI SKATINIMAS

71. Biodujų gamyba skatinama biodujų gamybos įrenginių prijungimo prie dujų sistemos išlaidas paskirstant biodujų gamintojui ir dujų sistemos operatoriui. Biodujų gamybos įrenginių prijungimo prie dujų sistemos kainos apskaičiavimo tvarka nustatoma ir biodujų gamintojui taikomos nuolaidos dydis apskaičiuojamas Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme ir (ar) jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatyta tvarka ir sąlygomis.

72. Biodujų gamybos įrenginių prijungimo prie dujų sistemos kainos nuolaida taikoma visiems biodujų gamintojams, nesvarbu, kokios kitos skatinimo priemonės jiems taikomos.

73. Biodujų gamybos įrenginių prijungimo prie dujų sistemos kainos apmokėjimo tvarka ir sąlygos nustatomos įrenginių prijungimo paslaugos sutartyje tarp dujų sistemos operatoriaus ir biodujų gamintojo. Dujų sistemos operatorius taiko biodujų gamintojui Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme ir (ar) jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatyta tvarka ir sąlygomis apskaičiuotą prijungimo kainos nuolaidą, galiojančią sutarties sudarymo dieną. Dujų sistemos operatoriaus sąnaudos, patirtos taikant šiame punkte nurodytą prijungimo kainos nuolaidą, laikomos pagrįstomis dujų sistemos operatoriaus sąnaudomis.

XIII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

74. Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo didžiausią galimą skatinimo apimtį (kvotas), taip pat paskirstymo energijos gamintojams tvarką ir sąlygas nustato Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymas ir jo įgyvendinamieji teisės aktai.

75. Elektrinės, naudojančios atsinaujinančius išteklius, kurias nuosavybės ar kita teise valdantiems energijos gamintojams nesuteiktos skatinimo priemonės, gali būti įrengiami ir eksploatuojami, vadovaujantis bendraisiais teisės aktų reikalavimais, o jose pagaminta elektros energija prekiaujama Prekybos elektros energija taisyklėse nustatyta tvarka ir būdais.

76. Projektai, kurie Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka finansuojami iš Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20 straipsnio 24 dalyje nurodytų paramos šaltinių, negali būti skatinami taikant Aprašo III, IV ir VIII skyriuose nurodytas skatinimo priemones.

77. Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20 straipsnio 24 dalyje nurodytus paramos šaltinius administruojančios institucijos teikia Komisijai ir administratoriui informaciją apie asmenis, pasinaudojusius atitinkamais finansavimo šaltiniais. Tokia informacija teikiama ir atnaujinama prireikus, tačiau ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo sprendimo dėl finansavimo šaltinių panaudojimo energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių projektams finansuoti priėmimo. Informacija apie asmenis, kurie pasinaudojo Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20 straipsnio 24 dalyje nurodytais paramos šaltiniais arba kuriems taikomos kainos priedo ar fiksuoto tarifo ir (ar) pagamintos elektros energijos supirkimo skatinimo priemonės, taip pat informacija apie Aprašo 7 ir 70 punktuose nurodytus asmenis skelbiama ir nuolat atnaujinama Komisijos interneto tinklalapyje.

78. Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme, Įstatymo Nr. XI-1375 pakeitimo įstatymo 14 straipsnio 10 ir 11 dalyse ir Apraše nurodytos skatinimo priemonės yra vienkartinės, tai yra gamintojas neturi teisės pakartotinai kreiptis dėl skatinimo priemonių

suteikimo, nurodydamas tą patį atsinaujinančius energijos išteklius naudojančią energetikos įrenginį ar objektą, pasibaigus skatinimo laikotarpiui.

79. Energijos gamintoju ar vartotoju, naudojančiu atsinaujinančius išteklius, kuriam nustatyta tvarka gali būti taikomos Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme, Įstatymo Nr. XI-1375 pakeitimo įstatymo 14 straipsnio 10 ir 11 dalyse ir (ar) Apraše nurodytos skatinimo priemonės, laikomas asmuo, nuosavybės ar kita teise valdantis energijos gamybos įrenginį, naudojančią atsinaujinančius išteklius, ir turintis leidimą vykdyti elektros energijos gamybos veiklą šiame įrenginyje, kai toks leidimas privalomas teisės aktų nustatytais atvejais. Tokio gamybos įrenginio perleidimas kitam asmeniui nepanaikina skatinimo priemonėmis suteikiamų garantijų įrenginį perėmusio asmens, atitinkančio šiame punkte nustatytus reikalavimus, naudai ir nepakeičia šių skatinimo priemonių taikymo tvarkos, sąlygų, apimties ar laikotarpio.

80. Valstybės institucijos ir įstaigos joms pavestoms funkcijoms atlikti turi teisę gauti iš savivaldybių, įstaigų ir įmonių reikiamą informaciją apie atsinaujinančių energijos išteklių naudojimą ir skatinimo priemonių taikymą. Elektros tinklų operatoriai, elektros energijos gamintojai ir tiekėjai teikia informaciją apie jų veiklą, susijusią su atsinaujinančių energijos išteklių naudojimu, teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis. Valstybės ir savivaldybių institucijos pagal kompetenciją bendradarbiauja ir keičiasi informacija, būtina Apraše nurodytų reikalavimų tinkamam vykdymui užtikrinti.

81. Ar tinkamai vykdomi Apraše nustatyti reikalavimai, draudžiantys naudotis dviguba paramos schema arba atskiromis skatinimo priemonėmis, prižiūri Energetikos ministerija, pagal kompetenciją bendradarbiaudama su Komisija ir kitomis kompetentingomis valstybės ir (ar) savivaldybių institucijomis. Šiuo tikslu informacija apie atsinaujinančių energijos išteklių naudojimą ir skatinimo priemonių taikymą skelbiama ir (ar) šia informacija valstybės ir savivaldybių institucijos keičiasi, kaip nurodyta Aprašo 77 ir 80 punktuose.

82. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, vadovaudamasi Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme ir jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatytais reikalavimais, nustato specialiąsias atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo skatinimo sąlygas atsinaujinančius energijos išteklius naudojančioms elektrinėms, kurias numatoma statyti Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinėje ekonominėje zonoje Baltijos jūroje.

83. Asmenys, nesilaikantys Aprašo reikalavimų, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

Energetikos ministerijos
Teisės skyriaus vyriausioji specialistė

Dalva Brazdžiuvienė
2019-04-04

Energetikos ministerijos
kalbos tvarkytoja

Aušra Siniuvienė
2019-04-04

Energetikos ministras

Žygimantas Vaičiūnas
2019-04-04